

ASSIGNATURA: SEGURETAT, SALUT I PREVENCIÓ DE RISCS LABORALS
PER LES CIÈNCIES DE LA SALUT

TIPUS: LLIURE ELECCIÓ CURRICULAR (L.E.C.)

UNITAT: UNITAT D'ANATOMIA (BELLVITGE)

DEPARTAMENT: ANATOMIA I EMBRIOLOGIA HUMANA
UNITAT D'ANATOMIA. CAMPUS DE BELLVITGE

PROFESSORS: Dr. R. FERRER PUIG
Dra. N. CASAMITJANA BADIA
Dr. M.A. SECO GARCÍA
Dra. A. Mª MARTÍNEZ GONZÁLEZ
Dr. J. BARÓ CASANOVAS
Dr. A. MOYANO BALDOIRE
Dr. M. VIÑAS CIORDIA
Dra. M.C. MANZANARES CÉSPEDES (Coordinació)

CRÈDITS: 6

ENSENYAMENT RESPONSABLE: FACULTAT D'ODONTOLOGIA
DIVISIÓ CC. SALUT.

NOMBRE D'ALUMNES: 60

CICLE: SEGON

**CRITERIS D'ADMISSIÓ
O ENSENYAMENTS EXCLOSOS:** ACCESSIBLE UNICAMENT PER A
ESTUDIANTS DELS ENSENYA
MENTS DE LA DIVISIÓ IV
(CIÈNCIES DE LA SALUT)

Els continguts d'aquest curs corresponen als del programa
de formació per al desenvolupament de les
**Funcions de Nivell Bàsic de Seguretat, Salut i Prevenció
dels Riscs Laborals**

(R.D. 39/1997 de 17 de Gener; BOE n° 27 de 31-1-97).

OBJECTIUS DOCENTS

El marc legal vigent dona una importància creixent als aspectes de seguretat i salut en l'àmbit laboral. Cal que els estudiants de tots els ensenyaments de Ciències de la Salut adquireixin no només un seguit de coneixements teòrics, sino a més les capacitats pràctiques i les actituds adients per desenvolupar el seu futur treball en les millor condicions de seguretat i salut possibles.

Per això, el programa de l'assignatura es planteja con a objectius docents:

1. L'adquisició dels coneixements mínims que fan referència a la prevenció de Riscs en l'entorn laboral on s'inserirà l'alumnat que estem formant.
2. L'adquisició de les capacitats tècniques necessàries per al desenvolupament de les funcions de nivell bàsic, segons R.D. 39/1997 de 17 de Gener; **BOE** nº 27 de 31-1-97.
3. L'adopció d'una actitud d'interés i responsabilitat respecte dels problemes de seguretat i salut laboral.

Organització de la docència

Continguts bàsics:

Els corresponents al contingut del programa de formació per al desenvolupament de les **funcions de nivell bàsic de seguretat, salut i prevenció dels riscos laborals** (R.D. 39/1997 de 17 de Gener; BOE nº 27 de 31-1-97).

1. Conceptes bàsics sobre seguretat i salut en el treball.....	1.2 crèdits
2. Riscs laborals i la seva prevenció.....	0.7 crèdits
3. Riscs generals en l'àmbit de les Ciències de la Salut i la seva prevenció.....	2.7 crèdits
4. Elements bàsics de gestió de la prevenció de Riscs.....	0.7 crèdits
5. Primers auxilis.....	0.7 crèdits

La docència s'organitzarà per cadascun dels blocs temàtics en diverses activitats, que es duran a terme en sessions teoricopràctiques de dues/tres hores de durada de periodicitat setmanal.

Les sessions tindran lloc en horari de tardes en l'Aulari del Campus de Bellvitge, segons la distribució que consta en el programa.

* El programa de l'assignatura, així com tota altra informació respecte del seu desenvolupament, es troba a disposició dels estudiants matriculats en el corresponent "Dossier" electrònic de la Biblioteca de la UB, a l'adreça electrònica <http://orbita.bib.ub.es/inici.asp>

PROGRAMA TEÒRIC

TEMA 1: Conceptes bàsics sobre seguretat i salut en el treball. 1.2 crèdits

RAMON FERRER

1. Treball i salut: els Riscs professionals
2. Factors de risc generals
3. Factors de risc específics en l'àmbit de les Ciències de la Salut
 - Classificació dels Riscs
 - Col·lectius professionals i exposició als Riscs
4. Danys derivats del treball
5. Accidents de treball
6. Malalties professionals
7. Les malalties professionals en l'àmbit de les Ciències de la Salut.
8. Altres patologies derivades del treball
9. Marc normatiu bàsic en matèria de prevenció de Riscs laborals
10. Drets i deures bàsics en matèria de risc laboral

TEMA 2: Riscs laborals i la seva prevenció: 0.7 crèdits

ALBERT MOYANO

1. Introducció. Tècniques de seguretat.
2. Notificació, comunicació i registre d'accidents.
3. Investigació d'accidents.
4. Avaluació de Riscs i revisions de seguretat.
5. Normes i senyalitzacions de seguretat.
6. Equips de protecció individual.
7. Espai i superfície de treball.
8. Seguretat en màquines. Accidents elèctrics.
9. Condicions de protecció contra incendis.
10. Plans d'emergència i evacuació.

TEMA 3: Riscs generals en l'àmbit de les Ciències de la Salut i la seva prevenció: 2.7 crèdits

1. Riscs químics: 0,4 crèdits

NÚRIA CASAMITJANA

- Residus sanitaris
- Productes farmacèutics
- Productes químics
- Gasos anestèsics
- *Gestió mediambiental dels residus químics*

2. Riscs físics: 0,6 crèdits

JOSEP BARÓ

- Incendis
- Explosions
- Trauma sonor
- Radiacions no ionitzants
- Radicions ionitzants

3. Riscs psíquics: 0,7 crèdits

ANA Mª MARTÍNEZ

- Salut mental i morbiditat psiquiàtrica en el personal sanitari
- Estrés i depressió en el personal sanitari
- Alcoholisme i drogaddicció en el personal sanitari
- Condicions de treball de risc: El treball en torns, el treball en Unitats de malalts crítics.
- El “Burnout”.
- Tècniques d’afrontament de l’estrés professional

4. Riscs socials: 0,3 crèdits

ANA Mª MARTÍNEZ

- La rel.lació *professional de les CCSS-malalt* com a factor de risc
- Les agresions al personal de salut
- Els mitjans de comunicació i els professionals de la salut (*)

5. Riscs biològics: 0,7 crèdits

M C MANZANARES

- Al·lèrgies i dermatitis de contacte
- El contacte amb animals d’experimentació
- El contacte amb productes biològics
- *Gestió mediambiental desl residus biològics*

MIQUEL VIÑAS

- Infeccions bacterianes
- Infeccions viriques
- SIDA

TEMA 4: Elements bàsics de gestió de la prevenció de Riscs: 0.7 crèdits

MIQUEL SECO

1. Organismes públics relacionats amb la seguretat i la salut en el treball
2. Organització del treball preventiu: rutines bàsiques i protocols de treball
3. Documentació: recollida, el.laboració i arxiu

TEMA 5: Primers Auxilis: 0.7 crèdits

Mª CRISTINA MANZANARES

1. Conducta PAS: **PROTEGIR. ALERTAR, SOCÒRRER**
2. Exploració immediata de les víctimes d’accidents
3. Els signes vitals i la seva exploració
4. Maniobres de reanimació: respiratòria, cardíaca
5. Actuacions en casos concrets: traumatismes, hemorràgies, cremades
6. Trasllats

ACTIVITATS PRÀCTIQUES (VOLUNTÀRIES)

- Pràctica 1:** Visita a un laboratori de recerca/pràctiques.
Observació dels elements de seguretat: portes, sortides, mantes ignífugues, dutxes, rentauls, extintors, campanes extractores, aparells de risc...
Comentari i aplicació de les normes de seguretat: vestuari, lloc de treball, material –inflamable, punxant/tallant, productes químics i biològics- etc...
Redacció d'una memòria
- Pràctica 2:** Visita a un edifici/campus:
Observació dels elements de seguretat: portes, escales, entrades i sortides, senyalització, extintors i mànegues contra incendis, telèfons d'urgències, mantes ignífugues, dutxes i rentauls,
Redacció d'una memòria
- Pràctica 3:** Selecció i utilització d'instruments d'avaluació de seguretat (tests, llistats de tasques, fulls de treball, de control) estandaritzats o propis.
- Pràctica 4:** Manipulació del malalt accidentat. Exploració dels signes vitals. Posició lateral de seguretat, variants. Trasllat del malalt. Maniobres de recuperació cardiorespiratòria.

BIBLIOGRAFIA

- DIAZ PEÑALVER, N. MOYANO BALDOIRE, A (Coordinació) "Manual de gestió dels residus especials de la Universitat de Barcelona" Publicacions de la Universitat de Barcelona, 2000.
- SALA FRANCO, T y ARNAU NAVARRO, F. "Comentarios a la Ley de prevención de riesgos laborales". Ed Tirant lo Blanch, Valencia, 1996
- R.D. 39/1997 de 17 de Gener; BOE nº 27 de 31-1-97.
- Asociación para la Prevención de Accidentes. "Manual-guía para delegados de prevención y miembros del comité de seguridad y salud", San Sebastian, 1995.
- J.J. GESTAL OTERO. "Riesgos del trabajo del personal sanitario". Ed. Interamericana-McGraw-Hill, Madrid, 1993
- COLOMER GUILLAMON, JO, GARCÍA LÓPEZ, JL, HUERTAS RIOS, S y PASCUAL DURAN, M. (Coordinadores). "Manual de seguridad en el laboratorio", Carl Roth S.L., Barcelona, 2002.
- J. CAPILLA, i M. CASSANY, eds. "Socorrisme. Tècniques de suport a l'atenció sanitària immediata". Ed. Pòrtic, Barcelona, 1998
- M. LEON i P. SANROMÀ, eds, "Urgències a l'Atenció Primària". Institut Català de la Salut, Generalitat de Catalunya, Barcelona, 1997.
- "El médico en situaciones urgentes" [editorial]. *Medicina Integral (Supl)*, 1983.
- ALSINA, J. "Manual de tratamiento de los residuos tóxicos y peligrosos" RUBIRALTA, M. y TRIAS, E. Coordinadors. Publicacions Universitat de Barcelona, Barcelona, 1996.

* Totes les obres de referència, i d'altres que també poden ser d'interès, ESTAN A LA VOSTRA DISPOSICIÓ A LA BIBLIOTECA .

AVALUACIÓ

1. L'assistència a les activitats docents convocades, tant teòriques com pràctiques serà obligatòria i sotmesa a avaluació. **Representarà un 50% del valor total de la qualificació final.**
 2. Avaluació i re-test de les creences i coneixements sobre prevenció de Riscs laborals, seguretat i salut.
 3. Exàmen teòric. Constarà d'un questionari d'elecció múltiple. **El resultat representarà un 50% del valor total de la qualificació final.**
- **Convocatoria ORDINÀRIA:** 21/12/2005
 - **Convocatòria EXTRAORDINÀRIA:** 15/06/2005